

lehull. Igazi gyümölcs pl. a cseresznye, egészen a magházból képződik. H. G. F.

(32.) A petróleum-lámpa bele a hajcsövesség elmélete szerint egyenletesen tele-szivódik petróleummal, s ha egyik végén fogyasztás áll be, ennek megfelelően, persze csak bizonyos fokig, ezen veszteség pótlására a felszívódás is fokozódik. Így természetes, hogy a bél nagyobb felcsavarásával több petroleum fogy, mint mérsékelt felcsavarással; de hogy a lecsavarás arányában a fogyasztást leszállítani nem bírjuk, az természetes, mert a lecsavart láng kellő mennyiségű levegő hiányán tökéletlenül égeti el a petróleumot, s így igen bűzös termékekkel tölti be a helyiséget, másrészt pedig majdnem épen annyira melegíti fel vezetékét, mint a nagy láng, úgy hogy a tökéletlen égési termékeken kívül még tiszta petróleumot is párologtat el. Bátran állíthatjuk tehát, hogy a lecsavart belü lámpa lángja kevés petróleumot éget el tökéletesen, többet tökéletlenül s még többet párologtat, holott a mérsékelt láng e három

összegével egyenlő mennyiségű kőolajat tökéletesen éget el, miért is nem ajánlatos a lámpabél lecsavarása. V. ö. T22. 329. 1.)

H. GABNAY FERENCZ.

(33.) A borszeszlámpa szolgáltatja melegmennyiség a *tartóban* lévő borszesz mennyiségétől mindenestre független, de egyenlő kanócfelület mellett még egyenlő felszívó tehetőség, egyenlő borszeszminőség és egyenlő légvonat-berendezés is szükséges egyenlő hőmérsékletű láng elérésére. H. G. F.

(35.) A márvány nem egyéb mint mészkarbonát. A szénsav a leggyengébb sav lévén, chemiai összeköttetéséből bármely más sav kiűzi s maga vegyül a mészszel, a szénsav pedig szabaddá válik, a mely tény a szódavizgyártásban fel is használtatik. A barna márványlapon eczet marásától támadt szürke folt e szerint tehát semmiféle szerrel ki nem vehető, hanem csakis a márványlapnak a megtámadás mélyéig ható lecsiszolásával távolítható el.

HATHALMI GABNAY FERENCZ.

A CSILLAGOS ÉG.

Bolygók. Merkur hajnalcsillag, mely az Aries csillagzat közepéből kiindulva, egy hónap alatt jókora útát tesz, a mennyiben június 15-ikéig egészen γ Geminorum-ig eljut. Időközben a Plejádok alatt s Aldebaran (α Tauri) felett vonul el s június 15-ikén a Vénussal együttáll. Láthatósági föltételei kedvezőtlenek, mert június 5-ikén a Nappal együttáll. — *Vénus* eleinte a Plejádok keleti tőszomszédságában áll s a Merkurt megelőzi; a havi köz végén γ Geminorum közelében találkoznak; alkony-csillag. — *Mars* körülbelül esti 10 óraker nyugszik s az ikrek csillagképében áll, melynek nyugoti szélétől kiindulólág kelet felé vonul; a hónapi köz végén épen Castor és Pollux alá kerül. Fénye meglehetősen gyenge, de vöröses színéről könnyen felismerhető. — *Jupiter* az éj második felében kel s reggel felé látható az Aries csillagkép keleti felében. — *Saturnus* majdnem reggelig látható a Virgo csillagképében, hol Spicától északnyugotra, γ és η Virginis között majdnem pontosan az aequatorban áll s lassú retrográd mozgása van. Május 25-ikén elföldi a Hold. — *Uranus* majdnem egész éjjel a horizon fölött van s α Librae és

α Virginis között foglal helyet, úgy hogy e távolság egy harmadával keresendő az előbbi csillagtól. Lassú retrográd mozgásban van.

Tünemények. Május 15-ikén reggel 4 óraker a Jupiter és a Hold együttállásban. — Május 16-ikán éjjel után 3 percczel újhold. Ugyanaz nap reggel 7 óraker a Vénus és a Hold együttállásban és este 8 óraker a Hold a földközélen. — Május 18-ikán 11 óraker a Mars és a Hold együttállásban. — Május 20-ikán este 8 óraker a Merkur és a Jupiter együttállásban; az előbbi 56'-czel (majdnem 2 teleholdátmértővel) délre marad. — Május 21-ikén reggel 3h 59m 5s-kor a Jupiter első holdjának fogyatkozása, belépés. — Május 22-ikén d. u. 4h 8m-kor első holdnegyed. — Május 25-ikén d. e. 10h-kor a Saturnus és a Hold együttállásban bekövetkező fődéssel. — Május 28-ikán éjjel után 1h-kor az Uranus és a Hold együttállásban. — Május 30-ikán reggel 3h 47m 50s-kor a Jupiter harmadik holdjának fogyatkozása, kilépés. Ugyanaz nap d. u. 4h 39m-kor holdtölte. — Junius 1-én d. e. 9h-kor a Neptunus és a Nap együttállásban. — Junius 5-ikén reggel

5^h-kor a Merkúr felső együttállásban a Nap-pal. — Junius 6-ikán reggel 2^h 15^m 53^s-kor a Jupiter első holdjának fogyatkozása, belépés. — Junius 7-ikén d. u. 3^h om-kor utolsó holdnegyed. — Junius 10-ikén éjfél után 2^h 28^m 14^s-kor a Jupiter negyedik holdjának fogyatkozása; fogyatkozás közepe. — Junius 12-ikén éjfél után 1 órákor a Jupiter és a Hold együttállásban. — Junius

13-ikán reggel 4^h 9^m 54^s-kor a Jupiter első holdjának fogyatkozása, belépés. — Junius 14-ikén reggel 7^h 7^m-kor újhold.

Szaporább csillaghullás nem várható e hónapban, ellenben számos aránylag fényes változó csillag lehetne alkalmas megfigyelési objektum; ezek: május 15-ikén *T* Aquarii, 7-ed rendű, min. — Május 19-ikén *R* Draconis, 7,8-ad rendű, max. — Május 23-ikán

A csillagos ég junius 1-én este 11 órákor Budapesten.

R Leporis, 6,7 rendű, min. — Május 24-ikén *R* Bootis, 7-ed rendű, max., ugyanakkor *X* Ophiuchi, 7-ed rendű, max. — Május 28-ikén *χ* Cygni, 5,6-od rendű, min. — Május 29-ikén *U* Herculis, 7-ed rendű, max. — Május 30-ikén *R* Persei, 8,9-ed rendű, max. — Május 31-ikén *S* Librae, 8-ad rendű, max. — Junius 1-én *S* Ursae majoris, 8-ad

rendű, max. — Junius 2-ikén *RS* Cygni, 7-ed rendű, max. (nagyon bizonytalan). — Ugyanakkor *R* Virginis 7-ed rendű, max. — Junius 7-ikén *R* Lyncis, 8-ad rendű, max. — Junius 10-ikén *R* Aquarii 7-ed rendű, max. — Junius 14-ikén *S* Herculis, 6,7-ed rendű, min.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.